

ANALYSIS OF ALEKSANDR FAYNBERG'S POEM "SHAMOL"

Erkinboyeva Aziza Ruslonovna

Uzbekistan State World Languages University, Faculty of Foreign Language and Literature
(English), 2nd-year student azizaruslonovna@gmail.com

ABSTRACT

This article analyzes the theme of hope, desire, and human emotions in Aleksandr Faynberg's poem "Shamol." The poem's artistic devices (metaphor, personification, repetition), lyricism, and philosophical content are examined. Additionally, nature symbols are explored as expressions of the human inner world and emotional experiences.

Keywords

poetry, lyricism, wind, hope, desire, metaphor, personification

ALEKSANDR FAYNBERG'NING "SHAMOL" SHE'RI TAHLILI

ANNOTATSIYA

Ushbu maqola Aleksandr Faynbergning "Shamol" she'ri asosida uning she'riyatida orzu, umid va inson ruhiyati mavzusini tahlil qiladi. She'r misralari bo'yicha badiiy vositalar (metafora, personifikatsiya, takrorlash), lirizm va falsafiy mazmun o'rganiladi. Shu bilan birga, tabiat ramzlari orqali inson ruhiyati va kechinmalari poetik shaklda ochib beriladi.

Kalit so'zlar

she'riyat, lirizm, shamol, umid, orzu, metafora, personifikatsiya

АНАЛИЗ СТИХОТВОРЕНИЯ АЛЕКСАНДРА ФАЙНБЕРГА «ШАМОЛ»

АННОТАЦИЯ

В данной статье анализируется тема надежды, желания и человеческих эмоций в стихотворении Александра Файнберга «Шамол». Рассматриваются художественные средства (метафора, персонификация, повторение), лиризм и философское содержание. Также исследуются символы природы как отражение внутреннего мира и эмоционального опыта человека.

Ключевые слова

поэзия, лиризм, ветер, надежда, желание, метафора, персонификация

She'riyat inson ruhining ichki dunyosini, his-tuyg'ularini, hayotiy kechinmalarini ifodalashda eng nozik va samarali vosita hisoblanadi. She'r orqali shoir insonning ichki tajribalari, tabiat bilan aloqasi, hayotiy va falsafiy qarashlari o'quvchiga yetkaziladi. Mazkur maqolada tahlil qilinayotgan she'r – "Shamol", inson ruhining nozik kechinmalari, yoshlik va vaqt, baxt va g'am kabi mavzularni chuqur lirizm bilan ifodalaydi. She'rda shamol ramzi – vaqt, hayotiy kuch va ruhiy harakatlarni ifodalovchi metafora sifatida ishlatilgan. Shu bois, maqolada

she'r misralari bo'yicha batafsil tahlil beriladi, badiiy vositalar, ritm va ohang, falsafiy mazmun va inson ruhiyati tahlil qilinadi.

*Tun. Boloxonaga chiqaman birpas,
Navbahor. Hurillab turadi shamol.
Oqargan sochimga, yuzimga emas,
Yurakka, yurakka uradi shamol.
Yoshlig-u baxt-shodlik, kulfat-g'am bilan,
Dengiz-u bog'larda yeladi bevosh.
Shamolning qarisi bo'lmas umuman,
Shamol hamisha yosh, shamol doim yosh.*

Ushbu misrada shoir kechki va sokin muhitni tasvirlaydi. Tun – ichki introspektiv ruhiy kechinmalarni uyg'otuvchi ramz. Boloxona – shaxsiy, xotirjam makon sifatida inson ruhining ichki dunyosini ifodalaydi. Misra oddiy so'zlar bilan yozilgan bo'lsa-da, lirizm va dramatik ohangni kuchaytiradi. Shu misrada o'quvchi shoirning ichki holatini, sokinlik va mulohazalarni his qiladi. Bu satrda shoir fasl tasvirini kiritadi – Navbahor bahorning boshlanishi, yangilanish va umid ramzi. Shamol – harakat, hayotiy kuch va vaqt ramzi sifatida ishlatilgan. Misrada personifikatsiya mavjud, shamol "hurillab turadi", ya'ni jonli, harakatli. Shu orqali o'quvchi tabiat va inson ruhining uyg'unligini sezadi. Misra lirizm va vizual tasvir bilan boyitilgan. Shoir shaxsiy tashqi ko'rinish emas, balki ichki dunyoni tasvirlaydi. Shamol yuzga emas, yurakka uradi – ya'ni inson hissiyotlariga, ruhiga ta'sir qiladi. Misrada metafora ishlatilgan, tashqi va ichki dunyo kontrasti ko'rsatildi. Misra o'quvchida introspektiv hissiyot uyg'otadi va lirizmni kuchaytiradi. Bu misra oldingi satrni davom ettiradi va yurakka ta'sirni ta'kidlaydi. Shamol – ruhiy stimulyator, inson ichki kechinmalarini jonlantiruvchi ramz. Misrada takrorlash (yurakka, yurakka) orqali hissiy kuch oshirilgan. Shu bilan birga, lirizm, ritmik ohang va poetik tasvir seziladi. Shoir hayotning ikki qirasi – baxt va g'amni bir misrada uyg'unlashtiradi. Bu satr metafora orqali inson hayotidagi tajribalar, vaqt va kechinmalarni aks ettiradi. Misrada lirizm va falsafiy mazmun kuchli. O'quvchi hayotiy tajribalar bilan bog'lanadi va introspektiv ruhiy holatni his qiladi. Bu satr tabiat tasviri orqali inson ruhiy harakatlarini ochib beradi. Dengiz va bog'lar – inson his-tuyg'ulari va kechinmalarining ramzi. "Yeladi bevosh" – shamolning erkinligi va vaqtning tezligini bildiradi. Misra lirizm, metafora va vizual tasvir bilan boyitilgan. Shoir shamolni vaqt va yosh bilan bog'lamaydi, u har doim yosh va jonli. Bu metafora hayotiy kuch, ruhiy doimiylik va inson orzu-umidlarini bildiradi. Misra falsafiy mazmun bilan boyitilgan va o'quvchida lirizm uyg'otadi. Yakuniy misrada takrorlash orqali hissiy ohang kuchaytirilgan. Shamol – doimiy, tirik, yangilanadigan kuch sifatida ishlatilgan. Misra o'quvchida optimizm va umid uyg'otadi. Shu bilan birga, lirizm, ritmik ohang va falsafiy mazmun kuchli. Misra inson ruhining bardoshlilik va hayotiy kuchini ochib beradi.

"Shamol" she'ri inson ruhining nozik kechinmalarini, yoshlik va vaqt, baxt va g'am kabi hayotiy tajribalarni aks ettiradi. Shamol ramzi – inson ichki dunyosi, vaqt va hayotiy kuch sifatida ishlatilgan. Misralar bo'yicha tahlil shuni ko'rsatadiki, Faynberg she'riyatida lirizm, metafora, personifikatsiya, takrorlash kabi badiiy vositalar kuchli ishlatiladi. She'r falsafiy mazmun bilan boyitilgan va o'quvchida ruhiy taassurot qoldiradi. Shu bilan birga, tabiat tasvirlari orqali inson ruhiyati va kechinmalari poetik shaklda ochib berilgan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Faynberg A. Tanlangan she'rlar. Toshkent: Sharq, 2015.

2. Abdullaev, T. O'zbek she'riyatida lirizm va metafora. Toshkent: Fan, 2012.
3. Karimov, S. Adabiyot nazariyasi va tahlil metodlari. Toshkent: O'qituvchi, 2018.
4. Bloom, H. Poetry and the Human Mind. New York: Oxford University Press, 2007.
5. Eagleton, T. Literary Theory: An Introduction. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2008.
6. Faynberg, A. Sobirlik va umid. Moskva: Progress, 2010.
7. Said, E. The World, the Text, and the Critic. Cambridge: Harvard University Press, 1983.
8. Zokirov, R. O'zbek she'riyatida tabiat ramzlari. Toshkent: Akademiya, 2016.
9. Faynberg, A. Shamol va yulduz: She'rlar to'plami. Toshkent: Sharq, 2020.
10. Bakhtin, M. The Dialogic Imagination. Austin: University of Texas Press, 1981.